

112 – Un apel pentru viață

Bogdan Opriță*, Cristian Pandrea**

„Accesul la numărul de urgență 112 și în general la serviciile telefonice de urgență reprezintă o cerință importantă pentru cetățenii europeni. Numărul unic de apel 112 este un prim exemplu al modului în care reglementările europene din domeniul telecomunicațiilor au avut un impact direct asupra fiecărui cetățean european. Este important ca cetățenii să aibă încredere în serviciile oferite la apelarea 112.”

(Comisia Europeană)

Precursorul apelului unic de urgență a fost britanicul „999“ născut după jumătatea anilor '30, a cărui extindere în regat s-a dovedit destul de anevoieasă până spre 1960. Cam în același timp (1957), în Statele Unite încolțeau germanii celebrului „911“ devenit astăzi, adesea, chiar personaj de film. Înțiativa aparținând Asociației Naționale a Pompierilor (National Association of Fire Chiefs) va fi pusă în practică 11 ani mai târziu, când la 18 februarie 1968, se efectuează primul apel „911“ de pe teritoriul S.U.A., în Haleyville, statul Alabama. Si pe teritoriul Europei continentale au fost câteva tentative de implementare a apelului unic de urgență, dar ele au avut de fiecare dată caracter izolat și temporar.

Înțiativa implementării numărului 112 ca număr unic de apel pentru situațiile de urgență pe continentul nostru ca și punerea în aplicare a acestui proiect au fost posibile numai după apariția Comunității Europene, ca urmare a necesității uniformizării accesului tuturor cetățenilor europeni la sistemele de urgență. Pasul decisiv a fost făcut pe 21 iulie 1991 prin decizia 91/396/EEC a Consiliului Comunității Europene de a introduce numărul unic pentru situații de urgență „112“ în cadrul Comunității Europene. Prevederile acestei decizii au început să fie puse imediat în aplicare de țările membre, fiind completate ulterior cu altele noi menite să optimizeze realizarea proiectului.

În acest context, România, ca țară aspirantă la statutul de membru al Uniunii Europene, s-a aliniat tendinței europene în domeniu, adoptând numărul 112 ca număr unic de urgență pe întreg teritoriul țării cu începere din 17.04.2005. Acest moment a fost însă precedat de mai multe etape, de natură legislativă și de realizare a infrastructurii, indispensabile implementării unui asemenea proiect.

* medic primar de medicină de urgență, medic coordonator Departamentul de Urgențe Majore UPU-SMURD

** medic primar de medicină de urgență, departamentul de Urgențe Majore UPU-SMURD, Spitalul Clinic de Urgență București, Calea Floreasca nr. 8, sector 1, București, e-mail: drpandrea@yahoo.com

UPU – Unitatea de primire a urgențelor

Activitatea pentru înființarea Sistemului 112 în România a generat emiterea unor acte normative și includerea acestei direcții de acțiune în strategii, politici și programe guvernamentale, toate acestea vizând în ansamblu îndeplinirea sarcinilor cap. 19 – Telecomunicații și 24 – Justiție și Afaceri Interne din Programul Național de Aderare la Uniunea Europeană (Legea nr. 398 din 14 iunie 2002 pentru aprobația Ordonanței Guvernului României nr. 18/2002 cu privire la funcționarea Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență – SNUAU). Fiind operatorul guvernamental legal, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) a fost desemnat să implementeze și să opereze **Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112 (SNUAU)** din următoarele considerente:

- întreține și exploatează rețele de comunicații operative de cooperare, pe întreg teritoriul țării, inclusiv între instituțiile statului implicate în intervențiile de urgență (Poliție, Pompieri etc.);
- are experiență deservirii prin operatoare a centrelor de instituție ale poliției din teritoriu (până în anul 2002, operatoarele din cadrul ofiților județene ale S.T.S. au cumulat și funcția de dispecer al apelurilor de urgență efectuate către poliție); are expertiza tehnică în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor necesară proiectării și implementării unui asemenea sistem tehnic;
- are o bogată experiență în raporturile cu operatorii de comunicații;
- dispune de infrastructura de comunicații digitale care a permis interconectarea la nivelul fiecărui județ a Centrelor de preluare a apelurilor de urgență teritoriale;
- prezintă obiectivitate în raport cu agențiile guvernamentale ce asigură intervențiile de urgență.

Dincolo de motivația cu caracter politic însă, credem că instituirea **Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112 (SNUAU)** în România aduce un beneficiu real în planul eficienței sistemului de urgență. Aplicația pusă la punct de către Direcția pentru Apelul Unic de Urgență din cadrul Serviciului de Telecomunicații Speciale conferă sistemului multiple avantaje care își fac deja simțite efectele pozitive:

- facilitarea accesului la sistemul de urgență;
- facilitarea comunicărilor prin infrastructura deja existentă;

- asigurarea interrelației dintre apelant și dispeceratele tuturor agenților de urgență, precum și a intercomunicării dintre acestea în sistem conferință;
- vizualizarea în timp real a resurselor disponibile;
- optimizarea răspunsului prin alocarea resurselor în mod adecvat fiecărei situații de urgență.

De asemenea, această aplicație deschide, prin complexitatea ei, un orizont larg de dezvoltare a sistemului prin posibilitatea adaptării ei la caracteristicile și specificul regional (de exemplu programe specifice pentru zone cu risc crescut de inundații, de cutremur, pentru zone izolate, pentru regiuni montane etc.). Ea permite totodată calcularea distanțelor, a costurilor în funcție de acestea, monitorizarea resurselor folosite și, nu în ultimul rând, a facilitat implementarea unui index al situațiilor de urgență comun pentru toate agenții implicate, acestea putând utiliza fiecare în același timp și indexul propriu, specific.

Trebuie menționat că, în prezent, în România sistemul 112 operează cu două concepte distincte de dispecerizare: modelul dispeceratului integrat (județul Mureș), care dispecerează direct resursele pentru fiecare situație de urgență și modelul integrării dispeceratelor celorlalte agenții de urgență (restul țării), care facilitează interrelația cu apelantul ca și comunicarea dintre acestea în sistem conferință.

Pornind de la aceste considerații, experiența Serviciului Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (S.M.U.R.D.) București din cadrul Spitalului Clinic de Urgență București (S.C.U.B.) nu putea fi decât una pozitivă. Colaborarea cu Direcția pentru Apelul Unic de Urgență din cadrul Serviciului de Telecomunicații Speciale, debutată în ianuarie 2005, a fost de la început foarte bună și a vizat sprijinirea finalizării Dispeceratului de Urgență din cadrul S.C.U.B. care dispune în prezent de un terminal 112. Funcționarea acestuia a determinat scurtarea timpului de alertare a elicopterului deservit de S.M.U.R.D. București și optimizarea răspunsului acestuia mai ales în ceea ce privește intervențiile primare la accidentele rutiere. Colaborarea dintre cele două părți include, de asemenea, programe comune de training, deplasări ale medicilor și asistenților S.M.U.R.D. la dispeceratele 112 din țară în scopul informării operatorilor asupra modului de alertare a elicopterului, acțiuni comune de informare a populației în legătură cu sistemul 112.

Autorii acestor rânduri nu și-au propus o pleoarie necondiționată pentru „112“, dar experiența noastră în cadrul U.P.U.-S.M.U.R.D. ca și participarea alături de colegii noștri de la Serviciul de Telecomunicații Speciale, cărora le mulțumim și pe această cale, la o parte din facerea sistemului ne îndreptățesc să credem că acest pas nu este numai unul important pentru intrarea în Europa ci, mult mai important, reprezintă cu adevărat un „apel pentru viață“.

